



ת"ד 6352/10/15 - מדינת ישראל נגד גבריאל שמואל אהרונ

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים
ת"ד 6352-10-15 מדינת ישראל נ' אהרונ

בפני
בעניין: כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

גבריאל שמואל אהרונ

הנאשם

גזר דין

העבירה

הנאשם הודה והורשע בכתב אישום המייחס לו עבירות מיום 26.11.13 של הפקרה אחרי פגיעה בנסיבות מחמירות בניגוד לסעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן-הפקודה), נהיגה ברשלנות בניגוד לסעיף 62(2) לפקודה, פניית פרסה בניגוד לתקנה 44(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 וסטייה מנתיב נסיעה בניגוד לתקנה 40(א) לתקנות התעבורה.

הנאשם זוכה מעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה.

לפי עובדות כתב האישום נסע הנאשם בכביש 443 ממזרח למערב מכיוון ירושלים לכיוון מודיעין. נתיבי הנסיעה בכביש מופרדים בפס הפרדה יצוק מבטון. הנאשם עמד בשול הימני של הכביש והפעיל פנסים מהבהבים. ללא איתות מקדים סטה הנאשם לתוך הכביש והחל לנסוע במהירות לרוחב שני נתיבי הכביש אנכית לכיוון הנסיעה לתוך מעבר הביטחון.

באותה שעה היו בשני הנתיבים לרוחבם נסע הנאשם שני כלי רכב. בנתיב הימני נסעה מונית בה נהג מר מאיר כהן ובנתיב השמאלי נסע רכב פרטי מסוג שברולט בו נהג אליהו גרנדש.

מר כהן שנהג במונית הבחין ברכב הנאשם, סטה שמאלה כדי להימנע מפגיעה בו אך פגע בשברולט שנסע לשמאלו. כאשר ניסה לחזור חזרה לנתיבו התנגש ברכב הנאשם.

כתוצאה מההתנגשות התהפכה המונית ושמשותיה התנפצו. כתוצאה מכך נגררה זרועו של מר כהן על הכביש, נחבלה והוא נזקק לטיפול רפואי ואשפוז בבית החולים. כתוצאה מהתאונה נותרו בזרועו של מר כהן רסיסים ונפסקה לו נכות



בשיעור 10% .

כתוצאה מפגיעת המונית בו התנגש רכב השברולט במפרדת הבטון וניזוק.

מיד לאחר קרות התאונה ועל אף שהבחין בה ובתוצאותיה יצא הנאשם במהירות מרכבו ונמלט בריצה לכפר סמוך.

ההליכים בבית המשפט

ביום 5.6.16 כפר הנאשם במיוחס לו בכתב האישום וטען כי לא הוא נהג ברכב ביום ביצוע העבירה וזאת חרף ההודעה שמסר במשטרה בעניין זה, אשר שימשה בסיס להגשת כתב האישום נגדו.

ביום 13.1.16 לא התייצב הנאשם לדיון ההוכחות . לטענת ב"כ הנאשם ניתק עמו הנאשם קשר אשר חודש רק ימים ספורים לפני מועד ההוכחות. לטענתו הנאשם טעה בתאריך ועל כן לא התייצב לדיון.

ביום 22.3.17 וביום 26.3.17 נשמעו כל עדי התביעה למעט נציג משרד הרישוי.

ביום 1.10.18 אשר נקבע לסיום פרשת התביעה ולשמיעת עדי ההגנה לא התייצב הנאשם לדיון וגם לא ענה לשיחות הטלפון של בא כוחו. המאשימה ויתרה על העדת נציגת משרד הרישוי והכריזה על סיום פרשת התביעה. ב"כ הנאשם ביקש לדחות הדיון לאור אישור מחלה ששלח לו הנאשם.

ביום 24.12.18 חזר בו הנאשם מהכפירה והודה בכל עובדות כתב האישום למעט בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף.

לאור הודאתו הורשע הנאשם במיוחס לו בכתב האישום אך זוכה מעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף.

עברו של הנאשם

הנאשם יליד 1989 בעל רישיון נהיגה משנת 2012.

לנאשם 7 הרשעות תעבורה קודמות האחרונה מיום 5.7.17 בעבירה של אי ציות לתמרור עצור. לחובת הנאשם 3 הרשעות בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה מעולם בגין שתיים מהן ריצה עונשי מאסר בפועל של חודש ושל חמישה חודשים.

לנאשם עבר פלילי הכולל הרשעות בעבירות של תקיפת בן זוג, עבירות רכוש חמורות, אלימות וסמים.

תסקיר שירות המבחן



בתסקירו מיום 12.2.18 המליץ שירות המבחן להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל ועל הטלת צו מבחן למשך שנה במסגרתו ישולב הנאשם בקבוצה טיפולית בנושא נהיגה.

באשר לסיכויי הנאשם לשיקום התרשם שירות המבחן כי חלה רגיעה מסוימת במעורבות הנאשם הפלילית, הוא מנתב עצמו לפרנסת משפחתו, הוא משקיע את מרבית המשאבים לקידום ופיתוח המסגרת המשפחתית ומבטא רצון לניהול אורח חיים תקין.

באשר לגורמי הסיכון התרשם שירות המבחן כי נוכח עברו הפלילי והחזרתיות בעבירות בתחום התעבורה קיים חוסר מודעות וקושי להבין את השלכות מעשיו, קושי בעמידה בגבולות והפנמתם ונראה שהעונש שקיבל הנאשם בעבר לא היווה גבול מספק ומרתיע עבורו.

שירות המבחן העריך כי ניהול ההליכים נגדו מהווים עבור הנאשם גורם מרתיע.

להערכת שירות המבחן שליחת הנאשם למאסר בפועל באווירה שלילית ועבריינית עלולה לגרום לנסיגה והתדרדרות אשר יחבלו בשיקומו ויפגעו בסיכויי שיקומו בעתיד. כמו כן ריצוי עבודות שירות עשוי לפגוע בנאשם כלכלית.

על פי התסקיר הנאשם לקח אחריות חלקית על מעשיו וטען כי ברח מן המקום בשל אבנים שהושלכו על הכביש. עם זאת הביע באוזני שירות המבחן חרטה וכיום הוא מבין את טעותו.

טיעונים לעונש

לטענת המאשימהעבירת ההפקרה שבה היסוד נפשי הוא של מודעות להבדיל מעבירת הפקרה שבה היסוד הנפשי הוא של רשלנות היא עבירה חמורה בעלת דופי מוסרי גבוה ולכן לא בכדי קבע המחוקק לצידה עונש מרבי של 7 שנות מאסר.

ב"כ המאשימה ביקש להתחשב לחומרה בנסיבות ביצוע העבירה, בכך שהנאשם ביצע פניה במקום אסור ללא איתות מקדים, בכך שנסע לרוחבו של כביש בין עירוני מהיר דו נתיבי וכן בהתחשב בחבלות הקשות בגוף שנגרמו כתוצאה מהתאונה והנזק שנגרם לרכוש.

לטענתו אין מדובר ברשלנות רגעית אלא בפעולה מסוכנת ביותר שבנס הסתיימה ללא נפגעים בנפש. הנאשם ברח מן המקום מבלי להזעיק אפילו סיוע.

לטענת המאשימה אין לתחשב לקולה בהודאת הנאשם כיון שהנאשם החל בהליך הוכחות לאחר שהטיח האשמות שקריות בשוכר הרכב כאילו הוא אחראי לקרות התאונה.

לטענת המאשימה טענת הנאשם בשירות המבחן כי נמלט מהמקום בשל אבנים שנזרקו על הכביש, אשר אין לה זכר בכתב האישום בו הודה הנאשם, מעידה על ניסיון להרחיק אשמה.



כמו כן מבקשת המאשימה להתחשב לחומרה בעברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם ובעובדה שריצה בעבר מאסרים בפועל.

לטענת המאשימה מתחם הענישה בנסיבות המקרה נע בין שנה ל- 3 שנות מאסר בפועל ופסילה של 7 עד 15 שנים. המאשימה הפנה למספר פסקי דין אליהם אתייחס בהמשך. לטענת המאשימה לא הוכח כי הנאשם עבר תהליך שיקומי ובמידה והנאשם מבקש לעבור הליך טיפולי עליו לקבלו בכלא.

המאשימה בקשה להשית על הנאשם מאסר בפועל של 30 חודשים, פסילה בפועל ברף העליון של מתחם הענישה ופיצוי הולם לנפגע העבירה, מאסר על תנאי ופסילה על תנאי.

המאשימה צירפה שני פסקי דין הכוללים הפניות לפסקי דין רלוונטיים שונים, אך שניהם חמורים בהרבה מהמקרה שבפני הן ביחס לנסיבות ביצוע העבירות והן בשים לב לעבירות החמורות הנוספות בהן הורשעו הנאשמים: ת"פ (י-ם) 51405-10-12 **מדינת ישראל נ' קונבר**, מיום 28.6.15 ו ת"פ (ת"א) 6589-03-15 **מדינת ישראל נ' עובד**, מיום 16.11.17.

ב"כ הנאשם טען כי יש להתחשב בכך שהנאשם הודה. לטענתו העובדה שהנאשם ניהל הליך הוכחות לא הייתה לשווא שכן הוא זוכה מעבירת נהיגה בלא רישיון. עוד טען כי לא הוכח שהנפגע מר כהן קבל אחוזי נכות בעקבות פציעתו. עוד בקש לקחת בחשבון שמדובר באירוע ישן משנת 2013 ומאז הנאשם שיקם וממשיך לשקם את חייו.

ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בכך שהתאונה התרחשה בכביש 443 לצד הכניסה לשוב מבוא חורון מקום שבו עוברים עוברי אורח ובכך שכוחות ההצלה הגיעו מיד בסמוך לאירוע וזאת בהתאם להנחיות פרקליט המדינה - מדיניות התביעה בהעמדה לדין וענישה בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה.

עוד טען כי על פי גרסת הנאשם שנטענה מיד לאחר התאונה הוא עזב את המקום כי הושלכו לעברו אבנים. כמו כן ביקש להתחשב בכך שהתאונה התרחשה בסביבות השעה 20:00 בערב והנאשם הסגיר עצמו בחצות. לטענתו הנאשם עזב את המקום התאונה כתוצאה מלחץ וכדברי הנאשם: "נכנסתי לפניקה והיסטריה לא ידעתי מה קורה איתי, עד עכשיו אני בהלם, בכיתי הרבה".

עוד ביקש להתחשב בנסיבות חייו הקשות של הנאשם כמפורט בתסקיר ולאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהשתת מאסר בפועל. לדבריו הנאשם שיקם עצמו, עובד במקום מסודר מזה שנתיים, התחתן בשנית ואשתו אינה עובדת. עוד טען כי לנאשם 6 עבירות תעבורה קודמות בלבד על אף שהוא נוהג משנת 2006.

לטענתו מתחם הענישה לא מחייב השתת מאסר בפועל ומאפשר גם השתת מאסר מותנה בלבד.

ב"כ הנאשם הגיש פסיקה אליה אתייחס בהמשך.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות



הממונה על עבודות שירות מצא את הנאשם מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות.

חומרת העבירה ומתחם הענישה

עבירת הפקרה אחרי פגיעה היא מן החמורות שבעבירות התעבורה שכן אין מדובר רק באי ציות לחוקי התנועה, אלא בעבירה מוסרית מהמעלה הראשונה של הפקרת אדם שנפגע לגורלו.

עבירת ההפקרה בה הורשע הנאשם הינה עבירה שבה היסוד הנפשי הוא של מודעות לפגיעה באדם בתאונת דרכים.

יפים לכאן דברי כב' השופט מ' חשין ברע"פ 3626/01 ויצמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 187, 198 :

"עבירת ההפקרה אחרי פגיעה עבירה קשה היא; לא עוד אלא שעבירה היא הפוקדת עצמה עם העבירות שיש בהן כיעור. הנה זה שרוע על הכביש, מתבוסס בדמו, אדם שזה עתה נפגע בתאונה שהנהג היה מעורב בה- אדם שאפשר ניתן לעזור לו, אפשר ניתן להצילו- ותחת אשר יעצור ויושיט עזרה לפגוע, לוחץ הנהג על דוושת ההאצה ובורח מן הזירה למלט נפשו מחיוב בעונשין. חומרה וכיעור אלה שבמעשה הנהג הביאו לבריאתה של העבירה ולקביעת עונש חמור בצדה: תשע שנות מאסר."

הערכים המוגנים הנפגעים בעבירת ההפקרה הם בטחון הציבור ושלומו הציבור, עזרה הדדית, סולידריות חברתית, שלטון החוק והסדר הציבורי.

בע"פ 1789/14 נחמיה נ' מדינת ישראל, מיום 22.10.14 (להלן: "פס"ד נחמיה"), פסקה כ"ז קבע כב' השופט רובינשטיין לעניין הערכים המוגנים בעבירת הפקרה:

"הערך המוגן בעבירת ההפקרה הוא "החובה המוסרית החלה על אדם המעורב באירוע פוגעני לסייע לנפגע, לדאוג לשלומו, ולהציל את חייו" (ע"פ 5867/09 קרביאשוילי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 לפסק דינה של השופטת א' פרוקצ'יה (2010)). באמצעות עיגונה של עבירה זו בפקודת התעבורה קיבל ערך זה, המגלם את עקרון הסולידריות החברתית, עיקרון הכרחי לקיומה של חברה תקינה, ביטוי בדין, והפך מחובה מוסרית גרידא לחובה משפטית, מעין "לא תעמד על דם רעך" (ויקרא, י"ט, ט"ז) בממד מחמיר (בממד אחר ובנסיבות אחרות, ראו חוק לא תעמוד על דם רעך, תשנ"ח-1998). בנוסף, עבירה זו נועדה גם למנוע מצב בו הנהג המעורב בתאונה חומק מאחריות, על-ידי הימלטות של "פגע וברח", ובקביעתה יש כדי לסייע לרשויות האכיפה באיתור האחראים לתאונה (ע"פ 1977/05 גולה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2006))."

וראו גם בת"פ (ב"ש) 36056-01-14 מדינת ישראל נ' צ'צ'שוילי, מיום 10.6.14).



הנאשם הורשע במספר עבירות שחברו לאירוע אחד ובהתאם לסעיף 40 יג(א) לחוק העונשין

יש לקבוע מתחם ענישה לאירוע כולו.

על פי כתב האישום גרם הנאשם בהתנהגותו הרשלנית והמסוכנת לתאונה בה נפגע אדם, נמלט ממקום התאונה והפקיר את הנפגע בה .

לצורך קביעת מתחם הענישה אבחן את מתחמי הענישה והענישה אשר נקבעו על ידי בתי המשפט במקרים דומים שבהם גרם הנאשם לתאונה בה נפגע אדם באשמתו, הפקיר את הנפגע והורשע בעבירה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה.

ברע"פ 3612/16 **אסור נ' מדינת ישראל**, מיום 15.5.16, נדחתה בקשת ערעורו של נאשם שהורשע לאחר ניהול הוכחות בגרימת תאונת דרכים בה נפגע אדם בעבירות של נהיגה בשולי הכביש, נהיגה בקלות ראש ובהפקרה. הנאשם פגע בהולך רגל שהלך על השול וגרם לו חבלות בגב ובברך. לנאשם עבר תעבורתי מכוון. בגין הרשעותיו בגרימת תאונות דרכים ובעבירות של הפקרה, נהיגה בפסילה בשכרות ריצה הנאשם תקופות מאסר ממושכות.

בית המשפט לתעבורה השית על הנאשם 34 חודשי מאסר בפועל שהומתקו בבית המשפט המחוזי ל-30 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי, 15 שנות פסילה שהומתקו בבית המשפט המחוזי ל-12 שנות פסילה וקנס בסך 15,000 ₪.

בעפ"ג (ב"ש) 9414-03-15 **כליפה נ' מדינת ישראל**, מיום 8.6.15, נדחה ערעורו של נאשם שהורשע לפי הודייתו בעבירות של נהיגה ברשלנות וגרימת תאונה בה נחבל אדם, אי מתן זכות קדימה בצומת והפקרה אחרי פגיעה. הנאשם נכנס לצומת ללא מתן זכות קדימה פגע ברכב, הפילו לתעלה וכתוצאה מכך נחבלו נוסעי הרכב באופן קל. הנאשם עזב את מקום התאונה. לטענתו הוא איבד עשתונות כיוון שילדיו ישבו עימו ברכב. תסקיר שירות המבחן היה חיובי והמליץ על שיקום, צו מבחן, של"צ, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים. לנאשם עבר פלילי מכוון ו-46 עבירות תעבורה קודמות.

על הנאשם נגזרו 8 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 2,000 ₪, פסילה למשך 24 חודשים ופסילה מותנית של 12 חודשים למשך שנתיים.

בית המשפט המחוזי דחה את הערעור וקבע כי ענישה מקלה כפי שהמליץ שירות המבחן חורגת באופן מהותי ממתחם הענישה ההולמת, וכי העונש שקבל הנאשם הינו מקל ונמצא בתחתית מתחם הענישה.

בפסק הדין התייחס בית המשפט לטענה הנאשם כי עזב את המקום כדי לטפל בילדיו וקבע שאין לקבלה כיוון שהודה בעובדות כתב האישום שאין כוללת התייחסות לטענה זו.

בת"פ (מח' י-ם) 28873-12-16 **מדינת ישראל נ' דין**, מיום 17.7.17, נדון ערעורו של נאשם שהורשע בנהיגה ללא רישיון נהיגה, באחריות לגרימת תאונת דרכים, בנהיגה ללא ביטוח ובעבירת הפקרה, לאחר שפגע בהולך רגל ונמלט מהמקום.



בתסקיר שהיה חיובי בעיקרו המליץ שירות המבחן על הטלת מאסר בעבודות שירות.

כתב האישום הוגש באחור של שנתיים וגזר הדין ניתן בחלוף 5 שנים מיום התאונה. בחלוף הזמן השתקם הנאשם, התחתן ושינה דרכיו.

בית המשפט קבע כי מתחם הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין 10 חודשי מאסר ל-30 חודשי מאסר בפועל, ופסילת רישיון שבין 3 שנים ל-10 שנים.

בית המשפט התחשב בנסיבות חייו של הנאשם בגילו הצעיר, בהתמשכות ההליכים, בהעדר עבר פלילי וגזר עונשו בתחתית מתחם הענישה. בית המשפט גזר על הנאשם 10 חודשי מאסר, מאסר מותנה של 6 חודשים למשך 3 שנים ופסילת רישיון למשך 3 שנים.

בעפ"ת (מרכז) 10002-11-13 **חטיב נ' מדינת ישראל**, מיום 30.9.14. נדון ערעורו של נאשם בעל עבר תעבורתי לא מכביד, שהורשע בנהיגה בשכרות ובהפקרת הולך רגל שהתפרץ לכביש בו פגע. אמבולנס הוזעק על ידי בני משפחתו של הולך הרגל ששהו במקום והוא הובא לבית החולים. לטענת הנאשם הוא עזה את המקום מחשש שבני משפחתו של הנפגע יהרגו אותו.

בית המשפט קבע כי מתחם הענישה בעבירת ההפקרה נעה בין 9 חודשי מאסר ל-24 חודשי מאסר בפועל (פסקה 10 לפסק הדין).

הערעור התקבל באופן חלקי בשל העובדה שהנפגע היה עם משפחתו ולא היה חשש שלא יטופל. עונש המאסר ל-16 חודשים שהושת עליו הומתק ל-13 חודשי מאסר. בנוסף הושת על הנאשם 12 חודשי מאסר על תנאי, 3 שנות פסילה והתחייבות.

בפסק דין נוסף השונה מן המקרה שבפני עפ"ת (חי') 24273-03-17 **דיאב נ' מדינת ישראל**, מיום 25.5.17, (להלן: "פס"ד דיאב") הורשע הנאשם ללא עבר פלילי וללא עבר תעבורתי אשר מעולם לא ריצה מאסר, בעבירות של הפקרה ואי מסירת פרטים וזוכה מאחריות לגרימת התאונה. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר בפועל של 7 חודשים, מאסר מותנה של 8 חודשים למשך 3 שנים, פסילה למשך 40 חודשים, פסילה על תנאי ופיצויים להולך הרגל שנפגע בתאונה.

שירות המבחן המליץ להימנע מהטלת מאסר בפועל. זיכוי הנאשם מגרימת התאונה נלקח כשיקול לקולה ונקבע כי מתחם הענישה ההולם נע בין מאסר בן 5 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר, פסילת רישיון למשך בין 3 ל-6 שנים.

בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של הנאשם ברכיב המאסר והמתיק עונשו ל-5 חודשי מאסר בעבודות שירות זאת על אף שקבע כי פסק הדין לא חורג לחומרה באופן המצדיק התערבות.

בית המשפט המחוזי קבע כי יש לקבוע שני תתי מתחמי ענישה בתוך המתחם שקבע בית המשפט קמא. האחד כולל ריצוי בעבודות שירות בלבד לתקופה של בין 5-6 חודשים והשני כולל 5-24 חודשי מאסר בפועל. לשיטתו את המעבר בין שני תתי המתחמים יש לבצע במקרים מתאימים בלבד.



בית המשפט קבע כי יש למקם את הנאשם במתחם המקל נוכח העדר עבר פלילי ותעבורתי והעובדה שלא ריצה מאסר בעבר.

בית המשפט העליון לא קיבל גישה זו וקבע כי עבר נקי והעדר אשמה בגרימת התאונה אינם מצדיקים חריגה ממתחם הענישה.

בע"פ 1825/14 סרחאן נ' **מדינת ישראל**, מיום 7.7.14, נדחה ערעורו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירת הפקרה לפי סעיף 64א(ב) לפקודה לאחר שפגע בילדה שהלכה בשולי הכביש. הנאשם אשר לא הורשע בגרימת התאונה הסגיר עצמו מיד לאחר התאונה, עשה סולחה בין החמולות ופיצה את הנפגעת. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נורמטיבי וחיובי המטפל במסירות באימו והמליץ על מאסר בעבודות שירות. הנאשם ללא עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם הענישה נע בין 6 ל- 36 חודשי מאסר בפועל וצוין כי ראוי לקבוע רף ענישה קבוע לעבירה בשל היותה מכת מדינה כהגדרתו. בית המשפט השית על הנאשם 8 חודשי מאסר, 3 שנות פסילה, 12 חודשי מאסר על תנאי ופסילה על תנאי. הערעור על העונש נדחה לאחר שבית המשפט העליון קבע כי בית המשפט שקל את מכלול השיקולים לקולה ועונשו נגזר ברף התחתון של המתחם.

בע"פ 59/14 פרלמן נ' **מדינת ישראל**, מיום 17.7.14, נדחה ערעורו של נאשם, שהורשע על פי הודאתו בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א(ב) לאחר שנסע באופנוע ופגע בהולכת רגל שחצתה את הכביש. הנאשם לא הורשע באחריות לתאונה. הנאשם ניסה לברוח אך לא הצליח להימלט מהמקום כיון שנתפס על ידי עוברי אורח. בית המשפט המחוזי הדגיש את חומרת העבירה ואת הצורך בענישה מרתיעה לשם מיגור תופעת ההפקרה. בית המשפט קבע כי מדיניות הענישה צריכה להיות מחמירה ולקבל ביטוי בעונשי מאסר ממושכים, למעט מקרים חריגים המצדיקים עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם הענישה נע בין 8 ל- 30 חודשי מאסר בפועל.

לקולה נשקלו גילו הצעיר של הנאשם, נסיבותיו האישיות, החרטה שהביע, השינוי שחל בתפקודו לאחרונה, סיועו לקהילה ומעצר הבית שהיה נתון בו. בית המשפט השית על הנאשם עונש בתחתית המתחם של 8 חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי ופסילה למשך 5 שנים.

בית המשפט העליון דחה את הערעור על העונש תוך שהוא מדגיש כי הוא אינו מחמיר. עם זאת הדגיש כי מאסרים ממושכים יש להשית במקרים בהם נלוותה לעבירת ההפקרה עבירות חמורות נוספות או פגיעה קשה בתאונה, נהיגה רשלנית או ללא רישיון נהיגה וכדומה.

בע"פ 5516/15 **נעיראת נ' מדינת ישראל**, מיום 21.12.15, נדחה ערעורו של נאשם צעיר ללא עבר פלילי שהורשע בעבירת הפקרה לאחר פגיעה וזוכה מאחריות לתאונה. בית המשפט התחשב בנסיבותיו האישיות המיוחדות של הנאשם והשית עליו 10 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך 3 שנים, פיצוי ופסילה על תנאי. הערעור בעניינו נדחה.

בית המשפט קבע כדלהלן:

"שיקולי ענישה ביחס לנהג שעבר עבירה של "פגע וברח" כוללים לעיתים מתח בין המעשה והעושה. יעיד

עמוד 8



על כך המקרה דנא. המערער נעדר עבר פלילי, ועולה כי הוא תורם רבות למשפחתו. שירות המבחן הדגיש כי הוא עבר את העבירה בשל חרדה שהרגיש לאחר שפגע בקטין. ואולם, הדין שקובע עונשים מקסימאליים גבוהים בעבירה של "פגע וברח" והצורך להרתיע נהגים בפוטנציה מלעבור עבירות כאלו מהווים את הצידוק להחמיר בעבירות אלו, גם על ידי הטלת עונש מאסר לתקופה ממשית. כבענייננו, המערער אינו אשם בתאונה, אך משגרם לה - אחריות אחרת נופלת עליו. כאחראי על כלי קטלני, עליו לטפל ולדאוג לנפגע. כך לא נהג המערער במקרה זה. העובדה כי מדובר בקטין בן 9 שנים רק ממחישה את החשיבות בהשמת דגש על הצורך לסייע לנפגעי תאונה. חברה מתוקנת אינה מוכנה להשלים עם התנהגות זו, כך מבחינה מוסרית, אנושית ומשפטית.

בראיה זו, בית המשפט המחוזי שכלל את הנימוקים לקולא, והתחשב רבות בנתוני העושה, על אף המעשה. בהינתן כך, אין מקום להקלה נוספת. יש לשמור על התכלית בהטלת עונשי מאסר מאחורי סורג ובריאח בעבירות מעין אלו. לשון אחר, התוצאה נוטה לקולא - ודאי לא לחומרא. יש לקוות כי המערער ילמד את לקחו, ולאחר ריצוי עונשו ימשיך בהתנהגותו הנורמטיבית שאפיינה אותו עד לתאונה."

מהפסיקה שפורטה לעיל עולה כי מתחם הענישה במקרים דומים נע בין 6 חודשי מאסר לבין 4 שנות מאסר. הכלל הוא שיש להשית מאסר בפועל כשיקול ההרתעה מקבל מעמד הבכורה ובמקרים חריגים בלבד ולפנים משורת הדין ניתן להשית מאסר בעבודות שירות.

פס"ד דיאב המתאר שתי רמות של מתחמי ענישה קובע למעשה מתחם ענישה נמוך למקרים מיוחדים בהם הנאשם אינו אחראי לתאונה, אין לחובתו עבר פלילי והוא לא ריצה בעבר מאסר מאחורי ובריאח. סבורה אני כי הוא הולם גם מקרים בהם ניכר שיקום משמעותי של הנאשם.

כאשר מדובר בנאשם שמעולם לא ריצה עונש מאסר או שעברו נקי לחלוטין וכשיש אינדיקציה לתהליך שיקומי ממשי יש נטייה להקל בעונש בדרך של עבודות שירות.

באשר לרכיב הפסילה נע מתחם הענישה בנסיבות דומות בין 24 חודשים ל- 12 שנים ברף הגבוה.

העונש בתוך מתחם הענישה נקבע, בין היתר בהתחשב בנסיבות התאונה, בעברו התעבורתי והפלילי של הנאשם, בהתמשכות ההליכים, בלקיחת האחריות של הנאשם, בתהליך של שיקום, בחומרת הפגיעה בנפגעים בתאונה, במידת אשמו של הנאשם לקרות התאונה ואם הותיר את הנפגעים בסכנה ולבדם.

מבין שיקולי הענישה שעל בסיסם מתבצעת מלאכת גזירת העונש, בעבירת ההפקרה יש לשיקול ההרתעה מעמד מיוחד וזאת למען יראו וייראו ועל מנת למגר התנהגות חמורה ובלתי מוסרית זו .

ראו לעניין זה דברי כב' השופט טננבוים בת"ד (י-ם) 2007/09 **מדינת ישראל נ' צמח**, מיום 9.8.10:

"הנטייה האנושית הטבעית לברוח בעת צרה, מחייבת כי התגובה להתנהגות זו תהא קשה. מן הראוי כי שום נהג לא ירהרר אפילו על אפשרות זו של בריחה. יש הכרח ליצור אווירה שבה יהיה ברור לכל נהג כי הדבר



החמור ביותר מבחינת החוק והציבור הוא להימלט מהמקום או אפילו לנסות להימלט...

מדיניות הענישה כלפי נהגים שאינם משאירים פרטים ובורחים צריכה להיות נוקשה. עלינו לעשות כל שניתן לביעור ולמיגור תופעה מעין זו וזאת באמצעות הטלת עונש מרתיע. העונש צריך להיות כזה שיוביל למסקנה כי הימלטות ממקום התאונה אינה משתלמת. מובן כי כשלעבירה זו מצטרפות עבירות חמורות נוספות של גרימת נזק לרכוש או אדם, חבלה חמורה, אי ציות לאור אדום ונהיגה רשלנית, יש להחמיר עוד בענישה."

וראו עוד בסעיף כ"ט לפסק הדין נחמיה.

העונש המתאים לנאשם

הענישה היא לעולם אינדיוידואלית, ואף לאחר תיקון 113 לחוק העונשין שומה על בית המשפט להניח לצד מתחם הענישה המקובל את המקרה האינדיוידואלי שבפניו ולשקול מה יהיה העונש המתאים ואיזה שיקול הינו המרכזי וזאת בהתאם לנסיבותיו האישיות של הנאשם, עברו ונסיבות ביצוע העבירה.

נסיבות המקרה שבפני חמורות. בהתנהגותו הרשלנית והמסוכנת ובאשמתו גרם הנאשם לתאונה שרק בדרך נס לא הסתיימה באסון. הנאשם סטה בפתאומיות לתוך נתיב נסיעה ונסע בצורה מסוכנת לרוחב שני נתיבים שעה שנסעו בהם שני כלי רכב. כתוצאה מכך התהפכה המונית ונפגע הנוהג בה וכן נפגע רכב נוסף שנסע לצד המונית. לא די בכך שהנאשם גרם לתאונה אלא שאף לא עצר לעמוד על תוצאותיה, נמנע מלסייע לנפגע ולא הזעיק עזרה.

העובדה שלאחר מספר שעות הסגיר עצמו הנאשם למשטרה אין בה כדי להפחית מהתנהגותו הבלתי מוסרית. איני סבורה כי אם מדובר בכביש שיש בו תנועה ערה של כלי רכב ועוברי אורח אחרים שיכולים להזעיק עזרה כדי להקל עם הנאשם ולהפחית מחומרת התנהגותו.

בהנחית פרקליט המדינה אליה הפנה ב"כ הנאשם הודגש כי המצאות עוברי אורח, אינה מהווה לכשעצמה עילה להקלה בעונש.

במקרה זה נסיעת הנאשם לרוחב שני נתיבי נסיעה במקום בו קיימת תנועה ערה של כלי רכב מעידה ביתר שאת על מידת הרשלנות של הנאשם ומהווה נסיבה לחומרה.

התאונה התרחשה בשעה 20:00 בערב בשעת חשיכה. בפועל מי שהזעיק את כוחות ההצלה היה מר גרנדש שהיה מעורב בתאונה ורכבו נפגע כתוצאה ממנה.

בסעיף 14 לנחיות פרקליט המדינה נקבע כנסיבה מחמירה אם ההפקרה אירעה במקום שבו יש סיכון מעשי שעקב ההפקרה תגרם פגיעה נוספת לנפגע כגון במקרה בו הולך רגל נפגע על הכביש והפקרתו בפגיעה נוספת על ידי כלי רכב אחרים.



במקרה שבפני העובדה כי מדובר בכביש בינעירוני בו קיימת תנועת כלי רכב מגבירה את הסיכון לנזק משני ומהווה נסיבה לחומרה.

טענתו של הנאשם כי נמלט מהמקום בשל אבנים שנזרקו במקום התאונה אינה עולה מעובדות כתב האישום בו הודה הנאשם ואינה מתיישבת עם העובדה שקודם לתאונה עצר בצד הכביש. יתר על כן לו אכן סבר הנאשם כי נזרקו במקום אבנים חלה עליו חובה מוסרית מוגברת שלא להפקיר נפגעים חסרי אונים בשטח ולהזעיק במהירות את כוחות ההצלה. חרף זאת מילט עצמו הנאשם מהמקום.

איני סבורה כי הנאשם מיהר ליטול אחריות על התאונה וחסך בכך זמן שיפוטי. אמנם באותו הלילה הסגיר עצמו הנאשם למשטרה ומסר עדות בקשר לתאונה אולם, לאחר מכן כפר בכתב האישום אשר התבסס, בין היתר, על הודעתו וטען כי היא הייתה שקרית. נוכח כפירת הנאשם נשמעה כל פרשת התביעה ורק לאחר מכן בחלוף שנתיים חזר בו הנאשם מכפירתו והודה באחריות לתאונה ובהפקרה.

העובדה כי הנאשם מצדיק את בריחתו מהמקום בזריקת אבנים אף היא מעידה על אי נטילת אחריות מלאה למעשיו והשלכתם על נסיבות שאינן תלויות בו.

באשר לחומרת הפגיעה במר כהן. משהודה הנאשם בכתב האישום הוא הודה בכך שעקב התאונה נפגע מר כהן נגרמה לו כוויה בעור עקב שפשוף וגרירת ידו על האספלט ולנכות בשיעור 10%. עם זאת לא יוחסה לנאשם בכתב האישום גרימת חבלה של ממש.

באשר לחלוף הזמן. התאונה התרחשה בחודש נובמבר 2013 וכתב האישום הוגש כעבור שנתיים בסוף שנת 2015.

אין הסבר לשיהוי בהגשת כתב האישום, עם זאת היה על המאשימה לבצע פעולות חקירה בתיק כגון איכון הטלפון הנייד של הנאשם, וזאת כדי להוכיח את זהות הנאשם.

לאחר שהוגש כתב האישום התמשכו ההליכים, בין היתר, עקב כפירת הנאשם ואי התייצבותו לדיונים. משכך איני רואה בהתמשכות ההליכים כנסיבה מקילה.

באשר לנסיבות האישיות של הנאשם ושיקומו. הנאשם עושה מאמץ לנהל אורח חיים תקין וקיים וחשש שהשמתו מאחורי סורג ובריוח עשויה להוביל לפגיעה בשיקומו. יחד עם זאת קשה להצביע על שיקום ממשי שעבר הנאשם. תסקיר המבחן רואה באי מעורבות הנאשם בפלילים מגמה חיובית, עם זאת הוא סבור כי לא הופנמו עדיין גבולות המותר והאסור ועדיין ניכר קושי בלקיחת אחריות על מעשיו ותוצאותיהם.

בנסיבות אלו אני סבורה כי המלצת שירות המבחן חורגת לקולה ממתחם הענישה ואין לקבלה.

כמו כן לנאשם עבר תעבורתי ופלילי והוא ריצה בעבר מאסרים ועל כן גם בהיבט זה אין מקום לחרוג לקולה ממתחם



הענישה.

אני סבורה כי נסיבותיו האישיות של הנאשם גוברות על האינטרס הציבורי המחייב טיפול ממוקד ומרתיע בעבירת ההפקרה שכן מעבר לאינטרס הנאשם יש לקחת בחשבון את האינטרס של כלל ציבור עוברי הדרך.

לחומרה התחשבתי בנסיבות ביצוע העבירה והמסוכנות העולה מהן, בעבירות הנוספות בהן הורשע הנאשם והשילוב ביניהן ובעברו התעבורתי והפלילי של הנאשם.

לקולה התחשבתי בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, בהליך השיקום בו החל, בכך שמאז האירוע לא נפתחו נגדו תיקים נוספים, בכך שלא הורשע בגרימת חבלה של ממש ובכך שבסופו של יום בחר הנאשם להודות בגרימת התאונה ובהפקרה.

נוכח נסיבותיה החמורות של התאונה, אחריותו של הנאשם לתאונה, עברו התעבורתי והפלילי והעובדה כי ריצה מאסרים בעבר לא מצאתי כי קיימת הצדקה לחרוג לקולה ממתחם הענישה ולהסתפק המאסר בעבודות שירות.

יחד עם זאת ולא בלי לבטים ובעיקר על מנת לחזק את תחילתו של התהליך השיקומי אשית על הנאשם עונש מאסר ברף הנמוך של מתחם הענישה.

על יסוד טיעוני הצדדים והאמור לעיל, אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

1. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 8 חודשים. המאסר ירוצה מאחורי סורג וברих.

על הנאשם להתייצב לריצוי עונש המאסר בימ"ר ניצן אזור התעשייה הצפוני רמלה, ביום 10.6.18 בשעה 9:00 כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טל': 08-9787336, 08-9787377.

בעת מאסרו של הנאשם יש לשלבו בקבוצות המטפלות בעבירות תעבורה וטיפול שיקומי.

2. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 10 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור על עבירות הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א לפקודת התעבורה ו/או על עבירת נהיגה בפסילה.

3. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 30 חודשים.



4. פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 8 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים על עבירות הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א לפקודת התעבורה או על עבירת נהיגה בפסילה.

תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

5. הנאשם יפצה את מר מאיר כהן הנפגע בתאונה בסך של 3,000 ₪ וזאת תוך 6 חודשים מהיום. התשלום יבוצע במזכירות בית המשפט שתפעל ליישום ההחלטה.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתן היום, י' אייר תשע"ח, 25 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.